

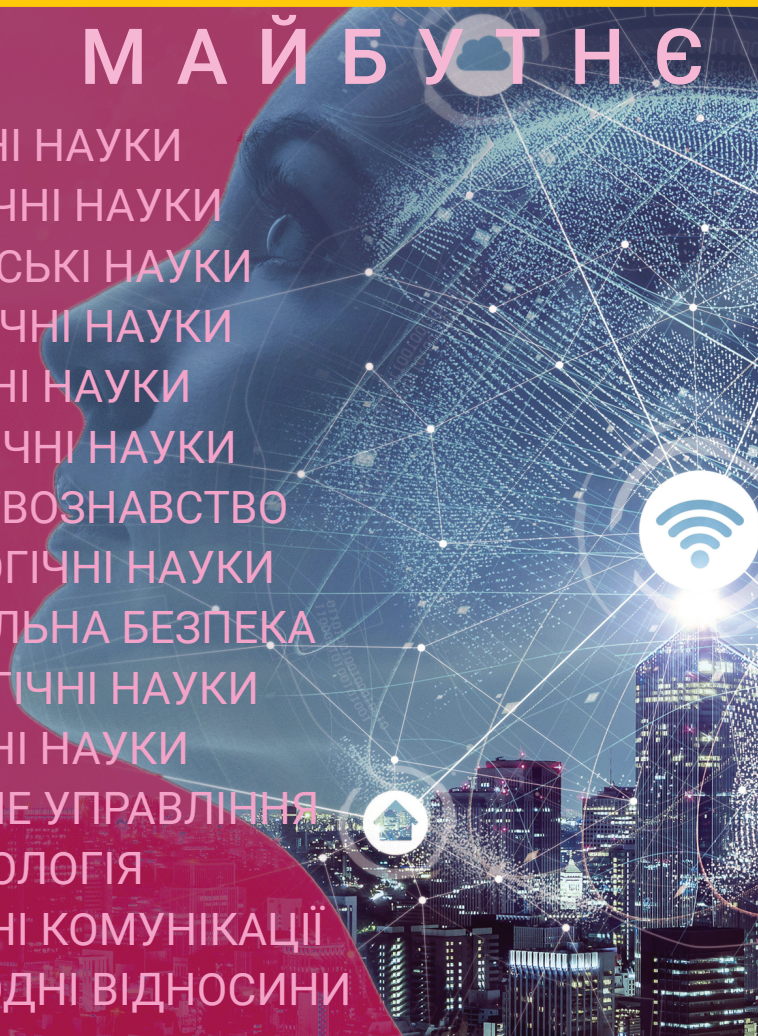
III ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ГЛОБАЛЬНИЙ СВІТ І УКРАЇНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ

31 січня 2025 р., м. Харків, Україна

С М А Й Б У Т Н Є

У ІСТОРИЧНІ НАУКИ
Ч ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
А ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ
С ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ
Н ЮРИДИЧНІ НАУКИ
І ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
С МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО
Т ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ
Б НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА
І СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ
С ПОЛІТИЧНІ НАУКИ
Т ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
Б КУЛЬТУРОЛОГІЯ
І СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
С МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ
ХАРКІВСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПОЛІТОЛОГІВ

ГЛОБАЛЬНИЙ СВІТ І УКРАЇНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 31 січня 2025 р.)

Харків
«Право»
2025

УДК 13+159.9+177+316+32+33+34+37+65+81+930

Г54

Редакційна колегія:

Герасіна Л. М., докторка соціологічних наук, професорка (голова);

Козловець М. А., доктор філософських наук, професор;

Прудников В. А., кандидат юридичних наук, доцент;

Смолянук В. Ф., доктор політичних наук, професор;

Чернишова Т. О., кандидатка філологічних наук, доцентка

Г54   **Глобальний світ і Україна: сучасні виклики та пошук відповідей : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 31 січ. 2025 р.) / [редкол.: Герасіна Л. М. (голова), Козловець М. А., Прудников В. А. та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики ; Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2025. – 88 с. ISBN 978-617-8602-12-3**

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Глобальний світ і Україна: сучасні виклики та пошук відповідей» містять доповіді, у яких висвітлено морально-правові виміри сучасного світопорядку, філософсько-правові та моральні аспекти функціонування інформаційного суспільства, український контекст колізій толерантності в сучасному світі, питання цифрової гуманітаристики, розглянуто політичні, філософські, економічні, правові, культурологічні, філологічні, педагогічні аспекти буття українського народу в умовах війни, роль міжнародних організацій у сфері забезпечення міжнародної безпеки.

УДК 13+159.9+177+316+32+33+34+37+65+81+930

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

© ГО «Аналітичний центр сучасної гуманітаристики», 2025

© Харківська асоціація політологів, 2025

© ТОВ «Видавничий дім «Право», 2025

ISBN 978-617-8602-12-3

2. Белопольский Н. Г. Энвайроника – фундаментальная наука о спасении и развитии земной цивилизации или новая концепция развития мира : монография. Изд. 4-е, перераб. и доп. / НАН Украины, Ин-т экономики пром-сти. Киев, 2020. 354 с.

Кружаленко Д. Ю.,
здобувачка вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня,
спеціальність 291,
Харківський національний економічний
університет
імені Семена Кузнеця

ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ

Інституції відіграють фундаментальну роль у формуванні та регулюванні політичних процесів. Інституції – це правила гри в суспільстві або, точніше, придумані людьми обмеження, які спрямовують людську взаємодію в певне річище. І як наслідок вони структурують стимули в процесі людського обміну – політичного, соціального чи економічного [1]. Їх завданням є забезпечення структури, яка встановлює правила гри, визначає межі поведінки учасників політичної системи та сприяє досягненню колективних цілей. Формальні (конституції, закони, міжнародні угоди) і неформальні (традиції, звичаї, етичні норми) інституції створюють основу для функціонування суспільств. У сучасних умовах політичної нестабільності їх значення лише зростає, оскільки саме інституції стають ключовим інструментом для забезпечення сталого розвитку, демократизації та вирішення глобальних викликів. Саме тому, ця тема є актуальною для дослідження та впровадження нових ідей з метою розвитку.

Після Другої світової війни домінуючим теоретичним і методологічним підходом у політичній науці був біхевіоризм, який ставив на перший план політичну поведінку індивідів і груп і в основному відкидав політичні інститути на периферійну сферу аналізу. Одночасно з посиленням критики біхевіоризму у 80-х роках минулого століття відбувається концептуалізація нового інституціоналізму як основного теоретико-методологічного напрямку сучасної політології (окремі автори вживають термін «критичний інституціоналізм»). Однак, окрім коротких згадок про цю проблематику в публіка-

ціях з історії політичної думки та перекладних працях західних вчених, цей напрям в українській політології окремо не досліджувався.

Зокрема, Ольга Іващенко аналізує позицію нового інституціоналізму в економічній соціології та значення нової інституційної економіки [2]. Юрій Чернецький розглядає роль інституціоналізму в розвитку соціологічної теорії. Він також визнає, що розробка нового інституціоналізму в економічній теорії є пріоритетом [3]. Спадщину класичної соціології Сергій Макеєв розглядає в контексті розуміння соціальних інститутів та інституційних підходів у неоінституціоналізмі [4].

Інституціоналізм, як один із основних підходів у політичних науках, допомагає нам краще зрозуміти, як працюють політичні процеси, дивлячись на них через призму інституцій. Цей підхід дає можливість досліджувати, як інституції з'являються, змінюються і як вони впливають на поведінку людей, що беруть участь у політичному житті. Зокрема, новий інституціоналізм звертає увагу на те, як інституції взаємодіють з економічними, соціальними та культурними факторами, що дозволяє більш глибоко розуміти, як політична система функціонує в реальному житті.

На сьогодні інституціоналізм залишається надзвичайно важливим, оскільки він пропонує відповіді на багато актуальних питань, таких як підвищити ефективність демократичних систем, боротися з корупцією або зміцнювати державні інститути [5, с. 23–26]. Крім того, цей підхід допомагає розглядати нові виклики, з якими стикається світ, як зміни клімату, пандемія чи глобальні економічні кризи. Вивчення інституцій та їхньої ролі у політиці дозволяє краще розуміти, як приймаються рішення і як можна змінити політичну динаміку в наш час.

В окрему групу слід виокремити публікації, в яких активно використовується категорія суспільного або політичного інституту, але саме поняття, рівно як і теорія нового інституціоналізму, не розглядається. До цієї серії досліджень слід включити статті Є. Головахи та Н. Паніної, що розглядали формування нових соціальних інститутів в українському суспільстві [6]. М. Кармазіна аналізує походження та природу президентської системи [7]. Інституційні та партійні системи розглядає В. Воробйов, який трактує інституційні системи як форму правління [8].

Інституції є основою будь-якої політичної системи, оскільки вони формують і забезпечують правила та процедури, за якими відбувається політичне життя. Однак, незважаючи на свою важливість, інституції стикаються з низкою проблем, які можуть впливати на їх ефективність, особливо

в демократичних системах. Демократія, яка базується на принципах поділу влади, свободи, прав людини та участі громадян у політичному процесі, вимагає, щоб політичні інституції були не лише стабільними і надійними, а й ефективними, прозорими та відкритими до змін [9, с. 221–224]. Водночас ці інституції повинні бути сприйнятливими до змін у суспільстві та здатними реагувати на виклики, що виникають у сучасному світі.

Один з найбільших викликів для ефективності інституцій у демократичних системах – це їх здатність забезпечити баланс між стабільністю та гнучкістю. З одного боку, інституції повинні бути стабільними і передбачуваними, щоб забезпечити довіру громадян і гарантовано виконувати свої функції. З другого боку, політичні, економічні та соціальні умови постійно змінюються, і інституції повинні бути достатньо гнучкими, щоб адаптуватися до нових реалій. Цей баланс є складним, оскільки зміни в інституціях можуть бути уповільненими через політичні бар'єри, інертність бюрократії або нездатність до швидких реформ. Наприклад, у деяких демократіях політичні інституції можуть бути заблоковані або зупинені через вето однієї з гілок влади, що призводить до зниження ефективності урядування.

Ще одним викликом є проблема політичної поляризації, яка може вплинути на ефективність інститутів у демократичних системах. Коли політичні сили занадто поляризуються, це може призвести до блокування важливих рішень та реформ. Інституції, такі як парламент, можуть стати ареною політичних конфліктів, що знижує їх здатність до прийняття ефективних рішень і сприяє кризам урядування. Поляризація також може створити перешкоди для конструктивного діалогу між різними політичними акторами, що ускладнює процес ухвалення рішень і знижує інституційну стабільність.

Не менш важливим є питання забезпечення участі громадян у політичних процесах. Інституції в демократичних системах мають забезпечувати рівний доступ до політичних прав і можливостей, але на практиці це часто ускладнюється через нерівномірний доступ до ресурсів або інформації. Вибірчі системи, наприклад, можуть зашкодити справедливості, якщо вони сприяють домінуванню одних політичних сил над іншими, або якщо вони недостатньо інклюзивні для всіх верств населення. Зокрема, у деяких випадках через недосконалість виборчих систем представництво окремих груп може бути спотвореним, що призводить до зниження довіри до інститутів і політичного процесу загалом.

Прозорість та підзвітність є ще одним важливим аспектом ефективності інституцій. У демократичних системах інституції повинні працювати

відкрито і відповідально перед громадянами. Відсутність прозорості, корупція, маніпуляція інформацією або недостатній контроль за діяльністю політичних акторів можуть спричинити зниження довіри до державних установ і політичної системи в цілому. У деяких демократичних країнах відсутність механізмів контролю та балансу, а також недостатня автономія антикорупційних органів, можуть призводити до кризи інституційної ефективності.

Останнім важливим викликом є глобалізація та міжнародні конфлікти, які вимагають від політичних інституцій нових підходів до управління. У багатьох країнах інституції виявляються неготовими до ефективного реагування на глобальні проблеми, такі як зміни клімату, тероризм, економічна нерівність та міграційні процеси. Оскільки ці питання часто мають транснаціональний характер, інституції, орієнтуючись на національні інтереси, можуть опинитися перед труднощами в забезпеченні комплексного вирішення таких проблем. Тому інституції повинні бути готові до співпраці на міжнародному рівні та до адаптації до глобальних змін.

Таким чином, ефективність інституцій у демократичних системах постійно стикається з низкою викликів, пов'язаних з балансом між стабільністю та гнучкістю, політичною поляризацією, участю громадян, прозорістю та відповідальністю. Всі ці проблеми потребують постійної адаптації інституцій до нових умов і змін, а також ефективного управління та контролю для забезпечення їх функціонування та розвитку.

Інституціоналізм є важливим напрямом у політичній науці, який зробив значний внесок у розуміння структурної організації політичних процесів. Проте він не позбавлений обмежень, що стали предметом критики з боку дослідників. Одним із ключових недоліків є акцент на формальному аналізі інститутів, який не завжди дозволяє врахувати багатогранність та складність політичних реалій.

Формальний аналіз, на якому часто базується інституціоналізм, зосереджений на офіційних правилах, регламентах, процедурах та структурах, що визначають функціонування політичних систем. Такий підхід, хоч і забезпечує чіткість і системність у дослідженні, має суттєві обмеження. Зокрема, він ігнорує важливу роль неформальних інститутів, таких як соціальні норми, культурні звичаї, політичні традиції та особисті зв'язки між акторами. Вплив цих чинників на політичні процеси може бути не менш значущим, ніж вплив формальних структур, проте вони часто залишаються поза увагою інституціоналістів.

Крім того, акцент на формальних аспектах обмежує здатність інституціоналізму пояснювати динаміку змін у політичних системах. Формальні інститути зазвичай сприймаються як стабільні структури, що забезпечують порядок та передбачуваність у політичному житті. Проте реальні політичні процеси часто є мінливими і непередбачуваними, особливо в умовах соціальних або економічних криз, політичних трансформацій чи технологічних змін. Формальний підхід у таких випадках може виявитися недостатньо гнучким для пояснення динамічних змін і нових викликів.

Ще одним аспектом критики є тенденція до спрощення причинно-наслідкових зв'язків у політичних процесах. Інституціоналізм часто розглядає інститути як ключові детермінанти політичної поведінки, нехтуючи складною взаємодією між індивідуальними, груповими та структурними факторами. У результаті виникає ризик детерміністського підходу, що не враховує роль політичних акторів, їхніх мотивацій і стратегій.

Окремо варто зазначити і проблему універсалізму інституціоналістських моделей. Багато концепцій та теорій інституціоналізму створені на основі аналізу західних демократій, що робить їх менш придатними для застосування в інших політичних і культурних контекстах. Наприклад, у країнах із нестабільними політичними системами або іншими історико-культурними особливостями інституції можуть функціонувати зовсім інакше, ніж це прогнозує інституціоналізм [10, с. 124–126].

Останнім, але важливим пунктом критики є недостатня увага до сучасних глобальних викликів, таких як зростаюча поляризація суспільства, недовіра до інститутів, вплив цифрових технологій та нових форм громадянської участі. Формальний аналіз часто не враховує ці фактори, що обмежує його здатність пропонувати релевантні рішення для сучасної політики.

Отже, хоча інституціоналізм пропонує потужний інструментарій для аналізу політичних інститутів, його орієнтація на формальний аналіз обмежує розуміння ширшого соціального, культурного та динамічного контексту політичних процесів. Це підкреслює необхідність доповнення інституціоналістського підходу іншими теоретичними проєктами для досягнення більш комплексного розуміння політики.

Світовий досвід успішного функціонування інституцій дає важливі приклади того, як інститути можуть сприяти розвитку міжнародних відносин, забезпеченню миру та стабільності, а також сприяти економічному зростанню та соціальному прогресу. Одними з найбільш яскравих прикладів успіш-

них інституцій є Європейський Союз (ЄС) та Організація Об'єднаних Націй (ООН).

ЄС є прикладом успішного функціонування міжнародної політичної і економічної інституції, яка здатна забезпечувати стабільність і процвітання на континенті. ЄС створено на основі інституцій, які охоплюють не тільки політичну і економічну сфери, а й інші аспекти життя, такі як права людини, екологія та безпека. Одним з головних досягнень ЄС є створення єдиного ринку, що дозволяє вільний рух товарів, послуг, капіталів та робочої сили серед країн-членів. Це забезпечує економічне зростання, підвищує рівень життя громадян і стимулює інвестиції. Європейські інститути, такі як Європейська комісія, Європейський парламент та Європейський суд, забезпечують не лише регулювання економічних відносин, але й сприяють розвитку спільної політики в таких сферах, як зовнішні відносини, безпека та захист навколишнього середовища [11].

Успіх ЄС можна пояснити наявністю добре структурованих інституцій, які сприяють інтеграції країн і формуванню спільних політичних та економічних цінностей. Інституційна спільнота ЄС базується на принципах співпраці, обміну та солідарності, що дозволяє ефективно реагувати на виклики глобалізації, зміни в міжнародній політиці та економіці. ЄС також є прикладом того, як інституції можуть ефективно управляти різними рівнями прийняття рішень, одночасно зберігаючи баланс між національними інтересами та загальноєвропейськими цілями.

Ще одним важливим прикладом є ООН, яка виступає ключовою інституцією у системі міжнародних відносин. ООН забезпечує платформу для співпраці між державами у вирішенні глобальних проблем, таких як міжнародний мир і безпека, права людини, сталий розвиток та екологічні питання. Інституційна структура ООН складається з різних органів, таких як Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Міжнародний суд та ін. Ці органи забезпечують багатоаспектний підхід до вирішення міжнародних питань, сприяючи дипломатичному врегулюванню конфліктів, наданню гуманітарної допомоги, захисту прав людини та сприянню розвитку.

Успіх ООН полягає в здатності мобілізувати країни для спільних дій у надзвичайних ситуаціях, таких як гуманітарні катастрофи, війни, а також для реалізації глобальних ініціатив, зокрема в контексті сталого розвитку. ООН успішно координує зусилля урядів, громадянського суспільства та приватного сектору для вирішення складних глобальних проблем, що неможливо зробити на рівні окремих країн [12].

Таким чином, досвід ЄС та ООН демонструє важливість наявності сильних, ефективних інституцій для досягнення глобальних і національних цілей. Вони є прикладами того, як інститути можуть сприяти вирішенню комплексних проблем, забезпеченню стабільності та розвитку, а також надавати можливості для співпраці між різними акторами на міжнародній арені.

Інституціоналізм відіграє важливу роль у розумінні механізмів, за допомогою яких політичні інституції формують відповіді на глобальні кризи. Серед найважливіших сфер, де інституції демонструють свою ефективність або виявляють недоліки, є кліматична політика та міжнародна безпека.

У контексті кліматичної політики інституціоналізм пропонує аналіз глобальних механізмів, таких як Паризька кліматична угода, прийнята у 2015 році. Цей документ виступає прикладом колективних зусиль міжнародної спільноти у боротьбі з кліматичними змінами. Паризька угода передбачає добровільні зобов'язання країн щодо скорочення викидів парникових газів, створюючи гнучкий, але водночас структурований підхід до вирішення екологічної кризи. З точки зору інституціоналізму, ключовими є формальні правила, зафіксовані в угоді, та роль міжнародних організацій, таких як ООН, у забезпеченні виконання цих правил.

Однак, інституціоналізм також виявляє обмеження у кліматичній політиці. Наприклад, добровільний характер зобов'язань створює виклики для їх виконання, а відсутність жорстких санкцій обмежує можливості інституцій забезпечити повноцінну реалізацію цілей угоди. Крім того, вплив неформальних інститутів, таких як громадські рухи за кліматичну справедливість, часто недооцінюється в рамках традиційного інституціоналізму, хоча ці рухи суттєво впливають на формування екологічної політики.

У сфері міжнародної безпеки інституціоналізм зосереджується на таких структурах, як ООН та її ключових органах – Рада Безпеки та Генеральна Асамблея. Ці інституції забезпечують формалізовані механізми співпраці держав для запобігання та врегулювання конфліктів, наприклад, через миротворчі місії чи ухвалення резолюцій. Особливе значення мають міжнародні норми, що регулюють використання сили, включаючи Статут ООН.

Однак, як показує аналіз інституціоналізму, ефективність цих структур залежить від дотримання правил основними акторами – державами. Наприклад, обмеження у прийнятті рішень Радою Безпеки через право вето постійних членів часто призводить до паралічу дій у кризових ситуаціях. Це свідчить про те, що формальні механізми можуть бути недостатніми без врахування реальної динаміки влади та взаємовідносин між державами.

У вирішенні глобальних криз значну роль відіграють не тільки формальні, а й неформальні інститути. Так, глобальні громадські рухи, міжнародні медіа та транскордонні бізнес-ініціативи часто відіграють важливу роль у формуванні політичного порядку денного та просуванні нових норм поведінки. Інституціоналізм поступово визнає значення цих факторів, але потребує подальшої інтеграції цих аспектів у свої аналітичні моделі.

Таким чином, інституціоналізм забезпечує важливий теоретичний підхід до аналізу глобальних криз через призму формальних механізмів і структур. Однак ефективність інституцій залежить не лише від формальних правил, а й від здатності враховувати взаємодію з неформальними інститутами та реальну політичну динаміку. Це підкреслює необхідність розвитку інституціоналізму як гнучкого інструменту для аналізу та вирішення сучасних глобальних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. І. Дзюб. Київ : Основи, 2000. 198 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/North_Douglass/Instytutsii_instytutsiina_zmina_ta_funktsionuvannia_ekonomiky.pdf (дата звернення: 20.12.2024).
2. Іващенко О. Новий інституціоналізм в економічній соціології: теоретичні підвалини дослідницьких можливостей. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2003. № 1. С. 60–70.
3. Чернецький Ю. Сучасний інституціоналізм як напрям соціологічного теоретизування. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2003. № 3. С. 33–45.
4. Макеев С. Соціальні інститути: класичні тлумачення й сучасні підходи до вивчення. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2003. № 4. С. 5–20.
5. Специфіка розвитку сучасного соціально-гуманітарного середовища : кол. моногр. / Березовська-Чміль О. Б., Кучин С. П., Чернишова Т. О. та ін. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2021. 124 с.
6. Головаха Є., Паніна Н. Пострадянська деінституціоналізація й становлення нових соціальних інститутів в українському суспільстві. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2001. № 4. С. 5–22.
7. Кармазіна М. Інститут президентства: походження та сутність феномена. *Політичний менеджмент*. 2004. № 3. С. 36–50.
8. Воробйов В. А. Інституційні детермінанти політичного представництва: партії, парламент, масмедіа. *Актуальні проблеми політики*. 2022. Вип. 69. С. 55–60.
9. Політологія : енцикл. слов. / В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Н. М. Хома ; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 406 с.

10. Соціально-гуманітарна сфера України перед глобальними викликами сучасності : монографія / за заг. ред. професора О. Ю. Панфілова. Харків : Видавництво «Інжек», 2013. 236 с.

11. European Union. URL: https://european-union.europa.eu/index_en?prefLang=en (accessed date: 20.12.2024).

12. United Nations. URL: <https://www.un.org/> (accessed date: 20.12.2024).

Науковий керівник: доктор філософських наук, професор **М. П. Требін**.

Пересипкіна І. В.,

кандидатка політичних наук, доцентка,
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Актуальність теми зумовлена зростаючими глобальними викликами, серед яких збройні конфлікти, тероризм, кіберзагрози, порушення прав людини, екологічні катастрофи та пандемії. В умовах сучасного світу, що характеризується взаємозалежністю держав і регіонів, забезпечення міжнародної безпеки стає ключовим фактором для збереження миру, стабільності та сталого розвитку. Міжнародні організації, такі як ООН, НАТО, ОБСЄ, ЄС та інші, відіграють важливу роль у розробці та реалізації механізмів колективної безпеки, миротворчих операцій, контролю за озброєннями та посередництва в конфліктах. Їх діяльність сприяє забезпеченню верховенства права, поваги до міжнародних норм і принципів, а також запобіганню ескалації напруженості між державами. В умовах сучасних гібридних загроз та інформаційних війн роль міжнародних організацій у координації зусиль держав щодо спільного протистояння викликам міжнародної безпеки набуває ще більшої актуальності. Важливим аспектом є співпраця держав-членів таких організацій та дотримання принципів колективної відповідальності, дипломатії та превентивних заходів.

ООН відіграє ключову роль у забезпеченні міжнародної безпеки, спрямовуючи зусилля на запобігання конфліктам, врегулювання криз та підтримання миру в різних регіонах світу. Відповідно до Статуту ООН, основним органом, відповідальним за підтримання міжнародного миру і безпеки, є Рада

ЗМІСТ

Секція: Політичні науки

Козловець М. А.

КОЛІЗІЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.	3

Кружаленко Д. Ю.

ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ	8

Пересипкіна І. В.

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ.	16

Секція: Історичні науки

Гноєва К. М.

СУЧАСНА ІСТОРІОГРАФІЯ: ЖІНОЧОЇ ІСТОРІЇ	20

Секція: Економічні науки

Тарасюк М. В.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	24

Секція: Філософські науки

Мошковський М. В.

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО : ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ТА МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ.	28

Огороднійчук Ю. Й.

ПРОБЛЕМА ВІДЧУЖЕННЯ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.	31

Танасійчук І. М.

МОВНА АГРЕСІЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.	34

Требін М. П.

ЦИФРОВА ГУМАНІТАРИСТИКА В ЦИФРОВУ ЕПОХУ.....	37

Янішевський О. Л.

ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ПЛАТОНІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ЛЮБОВІ ЯК ІДЕОЛОГІЯ ПОДОЛАННЯ ВОЄН ТА СТАНОВЛЕННЯ ГАРМОНІЙНОГО СВІТУ.	46

Наукове видання

ГЛОБАЛЬНИЙ СВІТ І УКРАЇНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 31 січня 2025 р.)

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 04.02.2025. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 5,1. Обл.-вид. арк. 5. Тираж 100 пр. Зам. № 263

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017